

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Typ posudku: oponentský

Autor/ka práce: Nikola Pflegerová

Název práce: Prostorové aspekty a jejich vliv na společenský život na příkladu koleje Strahov

Vedoucí práce: doc. RNDr. Milan Tuček, CSc.

Oponent/tka: Mgr. et Mgr. Miroslava Pašková

Navržené hodnocení: velmi dobře

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry? Je práce vhodně strukturována?

Autorka se zabývá vztahem mezi životním (obývaným) prostorem, životním stylem jedinců v daném prostoru a jejich vzájemnými interakcemi (společenským životem). Východiska práce jsou podrobně pojednána v rozsáhlé úvodní kapitole, čímž jsou stanoveny i cíle práce. Autorka se dostupné teorie rozhodla aplikovat na prostor studentských kolejí, což je prostředí velmi specifické a vlastně též málo probádané.

Hlavním cílem, který tedy definuje bakalářskou práci, má být „na základě teoretických poznatků o působení prostoru na život člověka a případové studie vysokoškolské koleje Strahov, zjistit kvalitu života, jež daný prostor poskytuje.“ (strana 13 bakalářské práce) Autorka také reflektuje skutečnost, že v rámci svého výzkumu a při povaze odborného textu nelze dospět k poznatkům, které by bylo možné zobecnit. Snaží se proto demonstrovat způsob, jak vztah mezi fyzickým a sociálním prostředím v konkrétním případě kolejí zmapovat a interpretovat.

Vytknout ovšem lze, že jakkoli z kontextu a textu předcházejícího stanovení cílů je zřejmé, kam autorka směřuje, chybí zde alespoň podrobnější rozčlenění na dílčí cíle, potažmo výzkumné otázky. V důsledku této nedostatečné konkretizace nakonec trpí i závěry, které nabývají spíše podoby shrnutí hlavních zjištění, nikoli odpovědí (viz dále).

Z hlediska struktury je práce přehledná, čtenář je se zvolenou problematikou i vlastním výzkumem seznamován srozumitelně a komplexně. Autorka je tedy čtenáři dobrým průvodcem. V rámci názvů kapitol jen poněkud málo pojmenování části obsahující cíle práce a metody výzkumu coby „empirické“, o vlastních zjištěních v terénu pak informuje „analytická část“. Je zde také patrný nepoměr mezi „teoretickou částí“ obsahující vymezení pojmů a teoretické pozadí, která je ze všech kapitol nejdelsí.

Vlastní závěry jsou naopak stručné. „Analytická část“ je jakoby utřata, což ve čtenáři, který je po předchozí třicítce stran ponořen do tématu a dychtí po dalších a dalších zajímavých zjištěních, nutně budí dojem, že autorka nezužitkovala všechny poznatky, které se jí jinak velmi důvtipným přístupem podařilo během práce v terénu shromáždit.

2. Opírá se autor/ka o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty?

Práce s literaturou je skvěle zvládnutá. Autorka samozřejmě užívá i obecné učební texty seznamující se sociologií a sociologickou metodologií, ale je na první pohled zřejmé, že pro ni byly odrazovým můstkem k dohledání dalších textů včetně cizojazyčných. Z hlediska bakalářské práce

lze směle tvrdit, že autorka nijak nezanedbala rešeršní přípravu, což jinak nebývá samozřejmostí. To se pak projevuje i tím, že autorka hojně na literaturu odkazuje a cituje z ní, proto celá „teoretická část“ dosahuje vysokých kvalit, pro bakalářského studenta nadprůměrných.

3. Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy?

Již byla zmíněna práce s literaturou, která je v textu důležitým zdrojem, které nelze nic vytknout. Autorka pro vlastní výzkum zvolila kvalitativní metody, a sice zúčastněné pozorování a polostrukturované rozhovory s obyvateli kolejí.

V případě první metody – zúčastněného pozorování – je nutné ocenit nápaditost autorky, když se rozhodla pořídit fotodokumentaci a touto ilustrovat vlastní zjištění z pozorování. Fotografie v textu jsou použity úsporně, v přiměřené velikosti a uspořádání, takže v žádném případě nejde o tzv. „vatu“, která by nahrazovala písemné sdělení. Dokonce se domnívám, že pokud by autorka zařadila fotografie až do příloh, připravila by tím čtenáře o hlubší pochopení analýzy prostředí kolejí.

Druhá metoda – rozhovory se studenty obývajícími koleje – je bohužel oproti první využita zcela nedostatečně. Navzdory tomu, že autorka uvádí počet patnácti respondentů, délku trvání rozhovorů dvacet až čtyřicet minut, jejich zachycení na diktafon a následné přepsání, tak nakonec s takto získanými daty prakticky npracuje. Celý výstup této metody se v bakalářské práci omezuje na jednu stránku. Na takto malém prostoru je uvedeno několik citátů, které ovšem nejsou podrobeny hlubší analýze. Autorka si samozřejmě byla vědoma, že omezený soubor těchto dat neumožní komparaci, natož zobecnitelné výstupy, jenže nevyužívá poznatky z rozhovorů ani k částečné explanaci či alespoň k dalšímu zarámování jevů zachycených v předchozí analýze. Vzdor tomu se dopouští dokonce takových zjednodušení jako: „...většina dotazovaných dívek popisovala vnitřní prostory jako depresivní...“ Přitom dříve autorka uvedla, že vzhledem k maskulinnímu složení obyvatel dané koleje (studenti ČVUT) dotazovala jen dvě dívky. Většina v případě dvou osob nutně musí znamenat obě tyto osoby. Snad se ze strany autorky jednalo jen o zautomatizovanost psaní, proč nesdělila, že „obě dotazované dívky popisovaly vnitřní prostory jako depresivní...“

4. Jaká je kvalita argumentů, o něž autor/ka opírá závěry, k nimž dospěl/a?

Argumenty pocházející z „teoretické části“ jsou bezvadné, argumenty z „analytické části“ jsou velmi dobře zvládnuty v oblasti výsledků pozorování, zcela nedostatečně v případě rozhovorů, jejichž hlubší analýza v práci absentuje. Jak jsem již poukázala výše, závěr bakalářské práce nabízí sice kvalitní shrnutí, nikoli ovšem vyrovnání se s cíli.

Poslední závěrečný odstavec je navíc rozporuplný, protože autorka v něm vyzdvihuje přínos své práce coby přiblížení způsobu kolejního života, současně říká, že „práce si neklade za cíl vytvořit rozsáhlý obrázek o bydlení na koleji...“, jedním dechem ale dodává, že „se snaží poukázat na určité nedostatky, které by bylo potřeba odstranit či se jich v budoucím plánování nového studentského ubytování zcela vyvarovat.“ Pominu-li, že toto nebylo explicitně vyvozeno z analýzy, natož stanoveno v cílech, pak alespoň úplně poslední větu považuji za správné, trefné a textem podložené konstatování, a sice že práce „může poskytnout výchozí informace pro další bádání v této oblasti.“ (strana 42 bakalářské práce) Tomuto cíli autorka jednoznačně dostála a dostatečně jej podložila rozvržením svého výzkumu.

5. Jsou v práci autorova/autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých?

V tomto ohledu je práce zcela bez závad. Zprvu mě jen překvapilo, že autorka stíhá pro odkazy

hranaté a kulaté závorky, než jsem pochopila, že hranaté značí převzetí cizích myšlenek tlumočených vlastními slovy, kdežto kulaté následují za doslovným citováním. Brzy jsem této méně obvyklé formě uvykla a musela jsem ocenit, že mi dokonce usnadňuje orientaci.

6. Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?

Autorka pracuje také s poznámkami pod čarou, a to bez jakýchkoli pochybení.

Zvolený jazyk plně odpovídá akademické povaze práce, pro studenta bakalářského studia je jeho kvalita vysoce nadprůměrná. Autorka sice v některých pasážích přechází z neutrálního módu do ich formy, avšak činí tak právě tam, kde je to vhodné, nerušivé, kde je případně žádoucí zdůraznit a odlišit vlastní názor a hodnocení.

Bohužel se v práci vyskytuje několik chyb ve shodě podmětu s přísudkem, tedy hrubých gramatických chyb. Častější jsou také chyby v interpunkci, které jsou ovšem omluvitelné vzhledem k uplatnění složitějších větných konstrukcí. Jako ve většině jiných studentských prací jsou předložky a jednoslabičné spojky ponechávány na konci řádků. V práci se také vyskytuje několik překlepů a vyšinutí z větné vazby.

Z hlediska formátování je práce zvládnuta dobře, text je zarovnaný do bloku, odstavce jsou přiměřeně dlouhé. Vytknout lze ponechání některých názvů kapitol a subkapitol na předchozí stránce, avšak měla jsem jako oponentka k dispozici jen elektronickou verzi textu, a proto je možné, že v konečné tištěné svázané podobě se tento nedostatek nevyskytuje.

7. Jiné přednosti a/nebo nedostatky, které neodpovídají výše uvedeným kritériím (jsou-li jaké).

Přednostmi bakalářské práce jsou jednoznačně výborné zvládnutí teorie, bezchybná práce s literaturou a dobré zvládnutí metod výzkumu, dokonce jistý důvtip v jejich využití. Nedostatkem je pak nedostatečná analýza dat získaných prostřednictvím rozhovorů. To se pak společně s nedostatečně konkretizovanými cíli podepsalo na kvalitě závěrů. Jako by autorce těsně před koncem došel dech (nebo čas). Pokud bych totiž práci četla jen do strany 40 a nevěděla bych, co bude následovat do strany 43, navrhla bych celkové hodnocení jako výborné.

8. Náměty na diskuzi při obhajobě práce.

Prosím autorku, aby vysvětlila, proč se nepokusila více čtenáři popsat zjištění z provedených rozhovorů s obyvateli kolejí. Dále aby v rámci obhajoby předložila i kompletní přepisy rozhovorů s respondenty. Velmi by mě také zajímalo, zda autorka hodlá pokračovat ve studiu sociologie, zda si případně dokáže představit, jak téma své bakalářské práce dále pojednat pro práci diplomovou.

Celkové hodnocení práce:

Text odpovídá všem formálním nárokům kladeným na bakalářskou práci, tedy má odpovídající rozsah (přes 40 stran), strukturu, dobře využívá metody sociologického výzkumu, neporušuje citační etiku, výborně pracuje s literaturou včetně cizojazyčné. Pokud by závěr „analytické části“ nebyl zkratkovitý, pokud by závěry byly více strukturované, bylo by na místě doporučení hodnotit práci jako výbornou. Vzhledem ke zmíněným nedostatkům ale doporučuji hodnocení velmi dobře.

Datum: 10.6.2012

Podpis: